

۸- نقش «اسماء شرط» را در موارد زیر به طور دقیق بنویسید. ص ۲۱ - ۲ نمره

(الف) مَنْ كَانَ عِنْدَهُ حَسَبٌ فَلَيَتَصَابَ لَهُ: جواب: مبتدأ

(ب) مَنْ نَصَرَتْ فَيُنَصِّرُكَ: جواب: مفعول به مقدم

(ج) أَيَّمَا ثَقَفُوا أَخْذُوا: جواب: مفعول فيه (طرف)

(د) كَيْفُمَا تُكَلِّمُ وَلَدَكَ فِيَكُلُّمُكَ: جواب: حال

۹- عبارت «إذا كان الفاعل اسمًا ظاهرًا بالمعنى لا تلحق آخر الفعل علامه الثنائي بل يبقى الفعل مفرداً» را در قالب مثال توضیح دهدید. ص ۲۹

۱/۵

۱/۵ نمره

جواب: هرگاه فاعل اسم ظاهر بوده و معنی باشد مانند «الرجالان» در این صورت به فعل علامت تثنیه ملحق نمی‌شود بلکه فعل به صورت صیغه مفرد «قام» ذکر می‌شود. قام الرجالان نه قاما

۱۰- در جملات زیر فعل را «مجھول» نموده و مفعول به را جایگزین فاعل نمائید. (حرکات فعل مجھول و اعراب نائب فاعل را درج کنید.)

۲

۳۴ و ۳۵ - ۲ نمره

(الف) رَيْدُ زَوْجَ بِنَتِهِ شَابَّاً مِنْ بَنِي هَاشِمٍ: جواب: زید زوج بنت شاباً من بنی هاشم.

(ب) زَلَّلَ اللَّهُ الْأَرْضَ: جواب: زلل الله الأرض.

۱/۵

۱/۵ نمره

۱۱- «نواسخ» را تعریف نموده و اقسام چهار گانه آن را نام ببرید. ص ۵۰ - ۱ نمره

جواب: الفاظی هستند که بر مبتدا و خبر داخل شده و حکم آنها را تغییر می‌دهند (یعنی مبتدا و خبر خود قرار می‌دهند). مانند: افعال ناقصه - افعال مقاربه - حروف مشبهه بالفعل - «لا» نفی جنس

۲

۱۲- اسم و خبر «افعال ناقصه» را در مثال‌های زیر بنویسید. ص ۵۶ تا ۵۶ - ۲ نمره

(الف) بَقِيَةُ اللَّهِ حَيْرُ لَكُمْ إِنْ كَتُمْ مُؤْمِنِينَ: جواب: «تم» اسم کان (کتم) - «مؤمنین» خبر

(ب) أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ: جواب: «الله» اسم «ليس» - «احكم» خبر

(ج) كَيْفَ أَصْبَحَتْ أَحْوَالُكُمْ؟: جواب: «كيف» اسم «اصبحت» - «أحوالكم» خبر

(د) أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكُمُ الْمَوْتُ: جواب: «واو» (تکونوا) اسم - «أينما» خبر

۱۳- همزه «آن» در جملات زیر مفتوح است یا مكسور؟ ص ۶۲ و ۶۳ - ۲ نمره

۲

(الف) عَرَفْتَ أَنَّكَ قَادِمٌ: جواب: مفتوح

(ب) لَا تَخْطَأْ أَنَّ اللَّهَ مُسْتَقِيمٌ: جواب: مكسور

(ج) مِنْ حَيْثُ أَنَّهُ عَالَمٌ حَطَبَ بِفَصَاحَتِهِ: جواب: مكسور

(د) سَمِعَ أَنَّ الْعَسْكَرَ مَنْصُورٌ: جواب: مفتوح

۱/۵

۱/۵ نمره

۱۴- حکم اعراب «مشغول عنه» را در مثال‌های زیر بنویسید. (وجوب - جواز، رفع - نصب) ص ۸۵ تا ۸۷ - ۱ نمره

(الف) أَيْنَمَا الْمُعَلَّمُ نَظَرْتَهُ فَأَشْكَرَ جَمِيلَهُ: جواب: وجوب نصب

(ب) وَالْأَرْضَ مَدَنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ: جواب: جواز رفع و نصب

(ج) الرَّجُلُ هَلَا أَكْرَمْتَهُ: جواب: وجوب رفع

۲/۵

۲/۵ نمره

۱۵- نقش «منصوبات» معین شده در جملات زیر را بنویسید. ص ۱۰۴ تا ۱۲۶ - ۲ نمره

(الف) فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا: جواب: تمیز

(ب) إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا: جواب: حال

(ج) كُنْ وَجَارِكَ مُتَوَافِقِينَ: جواب: مفعول معه

(د) رَأَيْتُ الرَّيْدَيْنَ كَلِيمَهَا: جواب: تاکید معنوی (به جهت خارج از محدوده بودن حذف و نمره آن به سوال ۷ منتقل گردید.)

(ه) فَأَجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلَدَهُ: جواب: (جانشین) مفعول مطلق (میین)

(و) النَّظَرُ إِلَى وَجْهِ الْعَالَمِ حُبَّاً لَهُ عِبَادَهُ: جواب: مفعول له (الأجله)